

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
ГжЗ 319/22
29.9.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Олге Арсовић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници **тужиоца АА** из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Зоран Јаковљевић, адвокат из Београда, ул. Трговачка бр. 16а, ТЦ “Мондо”, локал К, против **тужених Друштва за новинско-издавачку делатност “Дан граф” д.о.о.** Београд, са седиштем у Београду, ул. Алексе Ненадовића бр. 19, **ББ** из ..., одговорног уредника штампаног издања дневних новина “Данас”, ул. ... бр. ..., и **ВВ** из ..., ул. ... бр. ..., чији је заједнички пуномоћник Марина Јешић, адвокат из Београда, ул. Влајковићева бр. 28, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду ПЗ 431/21 од 14.06.2022. године, у седници већа одржаној дана 29.9.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе тужиоца и тужених и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду ПЗ 431/21 од 14.06.2022. године у ставу првом, трећем и петом изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 431/21 од 14.06.2022. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па су тужени солидарно обавезани да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части, угледа и права личности исплате износ од 50.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 14.06.2022. године, па до

исплате. Ставом другим изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужени солидарно обавезу да му исплате разлику између траженог износа од 150.000,00 динара и износа досуђеног ставом првим изреке ове пресуде, односно износ од још 100.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части, угледа и права личности, са законском затезном каматом почев од 14.06.2022. године, па до исплате. Ставом трећим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, те је тужени ББ из ... обавезан, у својству одговорног уредника штампаног издања дневних и периодичних новина “Данас”, да објави увод и изреку правноснажне пресуде, без коментара и одлагања, о свом трошку, а најкасније у другом наредном броју новина и то од дана када је пресуда постала правноснажна, под претњом плаћања новчаног износа од 100.000,00 динара тужиоцу за случај необјављивања. Ставом четвртим изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца у делу у ком је тражио да се тужени ББ из ... обавезе, у својству одговорног уредника штампаног издања дневних и периодичних новина “Данас”, да објави целу правноснажну пресуду. Ставом петим изреке тужени су солидарно обавезани да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплате износ од 37.800,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде, па до коначне исплате.

Против решења о трошковима парничног поступка, садржаног у ставу петом изреке ожалбене пресуде, тужилац је изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, док су тужени жалбу изјавили на став први, трећи и пети изреке из свих законских разлога.

Тужилац је дао одговор на жалбу тужених, са предлогом као у одговору.

Испитујући правилност и законитост првостепене пресуде, у ожалбеном делу, у смислу одредбе члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11 ... 18/20), Апелациони суд у Београду је нашао да жалбе нису основане.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности. Апелациони суд налази да није учињена ни битна повреда поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се жалбом тужених посебно указује, јер првостепена пресуда садрже јасне, потпуне и непротивречне разлоге о чињеницама важним за правилно одлучивање, које нису у супротности са садржином изведених доказа у списима предмета, док је изрека пресуде јасна и не противречи разлозима исте датим у образложењу.

Према утврђеном чињеничном стању, дана ... године у рубрици “Дијалог”, објављен је текст аутора ББ, под насловом “...”, а у коме је наведено “Српску регионалну друштвену сцену тресе афера сексуалног насиља коју је покренула млада београдска глумица оптуживши свог некадашњег учитеља глуме АА, званог ..., за силовање у његовој приватној глумачкој школи и то када је имала 17 година. Придружило јој се доста колегиница, колега, некадашњих полазника исте школе, и то је отворило Пандорину кутију сексуалног насиља над женама и педофилије, не само у Србији, већ и у региону. Подстакнути храбрим признањем београдске глумице, њене

колегинице из Сарајева, Загреба, откривају своја фрустрирајућа искуства из младих дана. Једна сарајевска глумица, старије генерације, обелоданила је чак и начин на који је као младу учитељ напастовао. Говорио ми је “Из женског полног органа се глуми, зато те ту дирам”. Не треба сумњати да је АА, који је као припадник паравојске злочиначког команданта ГГ, назочио како се после химне “Боже правде” и “Оченаша” креће у пљачку и силовања по Хрватској и Босни, био много софистициранији у мобингу од свог сарајевског колеге. “Служба” је када се рат завршио направила ГГ странку која је и данас на власти. На њеној првој изборној листи нашао се и АА. Снимио је и режирао филм о ГГ женидби са естрадном звездом ДД. Врхунац његовог идолопоклонства према ГГ јесте стварање лидерског ауторитета у тој својој школи глуме по угледу на свог ратног команданта. Исту врсту ауторитета и на исти ГГ начин покушао је својевремено да успостави у фудбалу још један ГГ идолопоклоник ЋЋ. Као селектор Србије он је ГГ правилник дисциплине и обавеза у паравојсци претворио у Кодекс понашања репрезентативаца. У том Кодексу је стајало да су сви репрезентативци обавезни да певају химну “Боже правде”. Због тога је фудбалер муслиманске вероисповести ЕЕ избачен из репрезентације. Из те категорије лидера ГГ типа је и његов делија из навијачких дана, безумни крадљивац српског Устава ЖЖ. Јер као што је АА одређивао како полазници његове школе треба да мисле и да се осећају, како им је усађивао у главу да су глупи и лењи, такве поруке готово свакодневно грађанима Србије шаље и ЖЖ. Још једна заједничка карактеристика лидерских ауторитета јесте манипулација људима и усађивање осећања кривице код њих. АА сталном грдњом, претњама и сталним понављањем фразе: Не требате ви мени, него сам ја вама потребан, изазвао страх, али и осећај да им он жели само добро, да му сви не само припадају, него и дугују захвалност. То исто ради и ЖЖ са својом квазиполитичком партијом СНС, али и многим грађанима Србије који му верују. Отуда изјава фикус премијерке ЗЗ и то у скупштинском експозеу: “Сви ми у Србији постојимо захваљујући ЖЖ и зато ће један од приоритета Владе бити одбрана председника државе”. Објашњење психолога ИИ да је АА ауторитет успоставио нарцистичким злостављањима и иживљавањима у својој школи, важи и за однос ЖЖ према грађанима Србије, јер нарцистичко злостављање подразумева да се жртви обећа оно за чим жуди, а то је код грађана успех у свему, мир, сигуран посао и новац. Да би се то остварило, од жртве, односно грађана се тражи беспоговорна послушност и одрицање. Све то у име вишег циља и наводног будућег благостања. Временом због тог циља грађанима се узима све више, а манипулатор даје све мање осим обећања, наравно. Због тога велики број грађана остаје у уверењу да их манипулатор воли и да све што ради чини за њихово добро. То је права патологија о људским односима. Зар се нисмо свих ових 9 година неограчине владавине уверили да је крадљивац српског Устава преиспољни лажов, да је заљубљен само у себе, да врло често испољава осећај свемоћи, а од нас тражи дивљање и покоравање. Такви људи, каже ЈЈ, психолог, врло су склони манипулацијама и врло су неискрени у односима са другим људима. Они који су у дужем периоду у сталном односу са таквим особама нарцистичке структуре, по правилу пате, јер је њихов живот у функцији тог нарциса. ГГ, АА, ЖЖ и њима слични нарциси, варалице, лажови, бесрамници, једном речју монструми без свести о сопственој одговорности, деценијама већ доминирају на овим балканским просторима. Сви су они последица, а узрок је насилничка и ратна политика КК, ЛЛ, ЉЉ, ММ, ЖЖ, ГГ, НН и њихових “Служби”. Већ више од деценије они насиљем у свим областима живота уништавају државу и друштво. Насиље је једини њихов начин комуникације са

политичким неистомишљеницима. Краду изборе, пљачкају, убијају, за милост не знају и због тога све ово и не може другачије него у крви да се заврши. Ето Србију у чијим је рукама твоја судбина, а ти и даље ћутиш”. У време објављивања наведеног текста тужилац се налазио у притвору.

Анализирајући предметни текст у делу који се односи на тужиоца “АА” као “нарциси, варалице, лажови, бесрамници, монструми, без свести о сопственој одговорности”, првостепени суд је нашао да је мишљење туженог новинара исказано у непримереној форми, са циљем да се личност тужиоца омаловажи, те се тужиоцу приписују особине за које не постоји чињенични основ да су истините. Такође, по налажењу првостепеног суда, у делу текста у коме се наводи да је тужилац као припадник паравојске после химне и молитве кретао у пљачку и силовање, садржане су неистините и непроверене информације, којима се тужилац представља као учинилац тешких кривичних дела у току рата, за која дела није ни оптужен, ни осуђен, те да такво писање не представља вредносни суд аутора текста и нема за циљ изношење сопственог мишљења или критику друштва или појава, већ искључиво има за циљ да се негативно прикаже личност тужиоца. Имајући у виду наведено, првостепени суд је закључио да су спорне информације подобне да повреде част и углед тужиоца, те је, применом члана 5, 9, 79, 112, 113, 114, 115, 117 Закона о јавном информисању и медијима, члана 10 Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, члана 200 Закона о облигационим односима, и члана 232 ЗПП, одлучио као у првом и другом ставу изреке.

Применом одредбе члана 120 Закона о јавном информисању и медијима, првостепени суд је обавезао туженог ББ, одговорног уредника, да објави увод и изреку правноснажне пресуде, јер се објавама увода и изреке на задовољавајући начин саопштава исход спора у коме је утврђено да су тужени причинили нематеријалну штету тужиоцу и то повредом части и угледа објављивањем предметних информација, док је нашао да је објављивање целе пресуде сувишно, те је одлучио као у ставу трећем и четвртом изреке ожалбене пресуде.

Оваква одлука првостепеног суда је правилна и законита, а другостепени суд прихвата и разлоге које је у прилог своје одлуке дао првостепени суд.

По налажењу Апелационог суда у Београду, а супротно жалбеним наводима тужених, правилно је првостепени суд закључио да је тужилац претрпео нематеријалну штету објављивањем спорних информација у штампаном издању дневних новина “Данас”, чији је тужени Друштво за новинско-издавачку делатност “Дан граф” д.о.о. Београд издавач, у тексту под насловом “...”, од ... године, аутора туженог ВВ, и то: “ГГ, АА, ЖЖ и њима слични нарциси, варалице, лажови, бесрамници, једном речју монструми без свести о сопственој одговорности”, “Не треба сумњати да је АА, који је као припадник паравојске злочиначког команданта ГГ, назочио како се после химне “Боже правде” и “Оченаша” креће у пљачку и силовања по Хрватској и Босни, био много софистициранији у мобингу од свог сарајевског колеге”. Право на част и углед је право на поштовање људске части, заслуженог и стеченог угледа лица, а право на углед штити од стварања погрешне представе о лицу које нарушава његово добро име. Имајући у виду да наведене информације објављене у спорном тексту од ... године

тужиоца приказују као учиниоца тешких кривичних дела у току рата у Хрватској и Босни и Херцеговини, током '90-их година, када је као припадник паравојске после химне и молитве наводно кретао у пљачку и силовања, а да тужени нису доказали истинитост наведених информација, односно да је тужилац заиста и радио ствари о којима се говори у тексту, то је првостепени суд правилно закључио да се ради о неистинитим и непровереним информацијама, чијим објављивањем је поступано супротно члану 9 Закона о јавном информисању и медијима, због чега су исте информације подобне да повреду тужиоцеву част и углед. На наведени начин о тужиоцу се ствара погрешна слика, с обзиром да му се таквим информацијама приписују друштвено неприхватљиве особине и понашања и исти представља у негативном светлу. Такође, правилно је првостепени суд нашао да наведени спорни део текста који се односи на тужиоца лично, представља мишљење аутора које је исказано у непримереној форми које има објективно увредљив карактер, с обзиром да се тужилац означава као варалица, лажов, бесрамник и монструм без свести о сопственој одговорности, које су наведене са циљем да се личност тужиоца унизи и увреди.

Имајући у виду да је правилно првостепени суд закључио да су информацијама објављеним у спорном тексту повређени част и углед тужиоца, због чега је исти трпео душевне болове, због чега му и припада право на накнаду нематеријалне штете, то је, правилном применом члана 120 Закона о јавном информисању и медијима, обавезао туженог ББ, као одговорног уредника, да објави увод и изреку пресуде.

Тачно је да постоји интерес јавности да буде информисана о догађајима који имају општедруштвени значај, али то не сме бити чињено на начин и у форми да се повређује законом заштићено право на част и углед лица на кога се исти односе. Чланом 46 Устава Републике Србије и чланом 10 Европске конвенције о људским правима зајемчена је слобода изражавања, која обухвата слободу поседовања сопственог мишљења, примање и саопштавање информација и идеја. Из наведеног произлази да лице за изнето мишљење не може бити позвано на одговорност док исто није исказано у непримереној форми, када је усмерено на омаловажавање и вређање личности на кога се то мишљење односи, односно када је мишљење објективно увредљиво. У конкретном случају је прекорачена граница слободе изражавања, имајући у виду да је аутор изнео мишљење у непримереној форми, које има објективно увредљив карактер, да се исто односи лично на тужиоца, с обзиром да је тужилац учињен препознатљивим у тексту, јер је означен именом и презименом, те да сам текст почиње актуелним догађајем, инициран оптужбом глумице да ју је некадашњи учитељ глуме, овде тужилац, силовао у његовој приватној глумачкој школи када је имала 11 година, а да се потом бави ранијим животом тужиоца. Имајући у виду наведено, неосновани су и без утицаја на другачију одлуку суда жалбени наводи тужених да спорни текст представља само мишљење аутора о актуелним појавама и стању у друштву и држави, те да је исти имао право на слободно изражавање свог мишљења, које није увредљиво и не односи се на тужиоца, већ да је закључак аутора текста заправо безличан.

Са друге стране, приликом одлучивања другостепени суд је имао у виду да је тужилац јавна личност, у односу на које су границе допуштене критике шире, те су исте дужне да трпе изношење критичких мишљења која се односе на њихове поступке.

Међутим, то свакако не значи да право на част и углед јавних личности није законом заштићено, односно да је слобода критичког мишљења усмереног према јавним личностима неограничена. У конкретном случају, изнете су непроверене и неистините информације којима се тужилац представља у негативном светлу, односно изнето је мишљење новинара које има објективно увредљив карактер, а усмерено је на омаловажавање личности тужиоца. Сходно наведеном, неосновани су жалбени наводи тужених којима се указује да је првостепени суд погрешно закључио да су објављене информације подобне да повреду част и углед тужиоца, имајући у виду да је исти јавна личност која је изложена оцени и суду јавности.

Имајући у виду да је првостепени суд током поступка правилно закључио да су информације у спорном тексту да је тужилац “као припадник паравојске злочиначког команданта ГГ, назочио како се после химне “Боже правде” и “Оченаша” креће у пљачку и силовања по Хрватској и Босни, био много софистициранији у мобингу од свог сарајевског колеге”, неистините и непроверене информације, које су подобне да повреду тужиоцеву част и углед, јер тужиоца представљају као учиниоца тешких кривичних дела у рату, при чему терет доказивања истинитости објављених информација није на лицу на кога се те информације односе, већ на страни која такве информације износи, односно објављује, то су неосновани и без утицаја на другачију одлуку суда жалбени наводи тужених, да првостепени суд није навео које су то информације из спорног текста неистините, односно непроверене, те на основу којих доказа је извео такав закључак у погледу тих информација.

Неосновани су и без утицаја на другачију одлуку суда жалбени наводи тужених којима се указује да је неправилан закључак првостепеног суда да у конкретном случају није поступано са дужном новинарском пажњом сходно члану 9 Закона о јавном информисању и медијима, с обзиром да током поступка нису доказали да су пре њиховог објављивања биле проверене њихова истинитост и потпуност, са пажњом примереном околностима, а преношење недопуштене информације и мишљења нема за последицу ослобађање од одговорности за причињену штету.

По налажењу Апелационог суда у Београду, а супротно жалбеним наводима тужених, правилно је првостепени суд одмерио висину накнаде нематеријалне штете, применом одредбе члана 200 Закона о облигационим односима и 232 Закона о парничном поступку, досуђујући тужиоцу по том основу износ од 50.000,00 динара, са законском затезном каматом, у смислу члана 277 Закона о облигационим односима, од дана пресуђења, па до коначне исплате. Ово имајући у виду да је првостепени суд приликом одмеравања висине накнаде имао у виду све околности конкретног случаја, те водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, и да се досуђеном накнадом не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе тужених и закључио да су без утицаја на законитост и правилност првостепене пресуде у ожалбеном делу, како на утврђено чињенично стање, тако и на примењено материјално право у поступку доношења исте.

Из ових разлога, како првостепена пресуда у ожалбеном делу није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити оним повредама на које се посебно указује жалбом тужених, те како је иста заснована на потпуно и правилно утврђеном чињеничном стању и донета на основу правилне примене материјалног права, то је иста, применом члана 390 ЗПП, потврђена као у ставу првом изреке.

Супротно жалбеним наводима тужиоца, правилно је првостепени суд одмерио и досудио висину накнаде трошкова парничног поступка тужиоцу, применом члана 150, 153, 154 и 163 ЗПП, при чему истом није признао право на накнаду трошкова на име састава поднеска од 18.10.2021. године, имајући у виду да се истим тужилац изјаснио на наводе тужених из одговора на тужбу, а што је све тужилац могао учинити и у речи на рочишту које је убрзо уследило. Имајући у виду наведено, применом члана 401 тачка 2 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Како ни тужилац ни тужени нису успели са жалбама у другостепеном поступку, то им, сходно члану 153 ЗПП, не припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка које су опредељено тражили у изјављеним жалбама, односно одговору тужиоца на жалбу тужених, те је, применом члана 165 став 1 ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке пресуде.

Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић